

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/55/2026
Identifikačné číslo spisu:	3517010478
Dátum vydania rozhodnutia:	19.08.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Javorková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:3517010478.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej, sudkyne JUDr. Dany Wänkeovej a sudcu JUDr. Mariána Mačuru v trestnej veci obvineného X. H., pre pokračovací zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 19. augusta 2026 v Bratislave, o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 23. apríla 2024, sp. zn. 23To/77/2023, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného X. H. odmieta.

Odôvodnenie

I.

Konanie predchádzajúce dovolaniu

Okresný súd Nové mesto nad Váhom (ďalej aj „prvostupňový súd“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 19. marca 2021, sp. zn. 1T/197/2017 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Trenčín z 15. júna 2023, sp. zn. 1T/197/2017 uznal obvineného X. H. (ďalej aj „obvinený“) vinným v bodoch 1) až 6) z pokračovacieho zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona a v bode 3) aj podľa § 221 ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že:

1) dňa 29.11.2008 založil bankový účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXX/XXXX v BRE Bank SA, v pobočke zahraničnej banky mBank v Slovenskej republike, Rajská 15/A, 811 08, v Bratislave, sa v presne nezistený deň mesiaca november 2010 prostredníctvom e-mailu financetrade@gmail.com nakontaktoval pod vymysleným menom Ing. Y. Q. na inzerát finančnej poradkyne Ing. Y. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. č. XX, ktorá v tom čase pôsobila ako ekonomický a úverový poradca, pričom uviedol aj svoj tel. kontakt XXXX XXX XXX a ponúkol jej sprostredkovateľskú činnosť v oblasti oslovenia klientov, za účelom poskytnutia úverov od nemeckého investora, produkt tzv. „Úver na zmenku“ s podmienkami - úverový rámec 50.000,- Eur až 5.000.000,- Eur, s úrokom 3,5% p.a., doba splatnosti 15 rokov, čerpanie úverov bezúčelové, podmienené tým, že každý žiadateľ o úver na zmenku musel pred samotným čerpaním úveru uhradiť na bankový účet č. XXXXXX-

XXXXXXXXXXXX/XXXX vinkuláciu zmenky /poistenie/, ktorá závisela od výšky požadovaného úveru, vypísať priložené tlačivo, ktoré spočívalo vo finančnej analýze klienta, predložení dvoch dokladov totožnosti a preukázania trvalého bydliska klienta, na základe čoho sa Ing. Y. J. v dobrej viere, že sa jedná o skutočného zástupcu nemeckého investora, ktorý reálne bude poskytovať klientom úver, ďalej nakontaktovala na základe odporúčania X. H., vystupujúceho pod menom Ing. Y. Q. na finančnú poradkyňu Ing. Y. Š., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Q. XXXX/XX, N. Y., ktorú oboznámila s predmetným produktom, následne sa o takejto forme poskytnutia úveru dozvedeli aj ďalšie osoby, zaoberajúce sa v tom čase službami finančného poradenstva, a to U. Ž., nar. X.X.XXXX, bytom L. XXXX/XX, F. F. - C., Y. Y., nar. X.XX.XXXX, bytom M. XXXX/XXX, F. F. - L., Ing. Y. R., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XXX/X, U. W. M.L., Ing. L. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F..L.. M. XXX/XX, C.Ú. a Ing. L. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. L. XXXX/XX, M., prechodne bytom V. XX/B, F. F., pričom všetky tieto osoby v dobrej viere, že osoba vystupujúca ako Ing. Y. Q. je reálnou osobou zastupujúcou nemeckého investora, ktorý skutočne žiadateľom úvery poskytne, oslovili viacerých klientov, ktorí potom, ako im vysvetlili podmienky poskytnutia úverov, zasielali za účelom čerpania úverov na bankový účet vlastníka a disponenta X. H. č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX, vinkulácie zmienek /poistenie/ závislé od výšky požadovaných úverov a to:

U. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. č. XXX uhradil dňa 07.12.2010 z účtu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/8360 sumu 1.710,-Eur a následne dňa 17.01.2011 uhradil z účtu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX sumu 1.980,-Eur, teda spolu 3.690,- Eur,

Ing. R. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. č. XX, N. Y. uhradil dňa 08.12.2010 z účtu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX sumu 1.980,-Eur,

S. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V., XXXX/XX, uhradil z účtu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 28.12.2010 sumu 960,-Eur,

Y. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., Ž. Z. č. XX, resp. ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová, ul. Sládkovičova 80, Banská Bystrica, uhradil z účtu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 26.01.2011 sumu 960,-Eur,

H. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. - T., V. č. X, uhradil z účtu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 15.02.2011 sumu 3.960,-Eur, v dvoch platbách po 1.980,-Eur,

R. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. U., V. č. XXX, uhradil z účtu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 10.01.2011 sumu 960,-Eur,

T. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. W. M., V. č. XX/XX uhradil z účtu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 17.02.2011 sumu 960,-Eur,

Q. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. Y., H. č. XX uhradila z účtu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 04.01.2011 sumu 1.440,-Eur,

H. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. č. XX, uhradil z účtu XXXXXXXXXXXX/XXXX na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 14.02.2011 sumu 960,-Eur,

N. Kilián, nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. č. XXX, uhradil z účtu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 14.02.2011 sumu 960,-Eur,

Y. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. Y., Q. č. XXX/X, uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 19.01.2011 sumu 1.710,-Eur,

S. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/XX, N. Y., uhradila na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 26.01.2011 sumu 2.520,-Eur,

T. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. č. XXX, uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 14.02.2011 sumu 2.250,-Eur,

R. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. č. XXX, adresa na doručovanie písomností I. XXX, uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 03.01.2011 sumu 1.440,-Eur,

W. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., ul. Q. č. XX, uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 26.01.2011 sumu 1.980,-Eur,

K. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. F. - Š., Q. č. XXXX/XXX, uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 15.02.2011 sumu 1.980,-Eur,

W. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. N. č. XX, uhradil na účet č. XXXXXX-

XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 15.02.2011 celkovo sumu 10.125,-Eur, v troch platbách vo výškach po 3.375,-Eur,

E. V., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., I. XXXX/X, uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 17.01.2011 sumu 960,-Eur,

L. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., N. XXX/X, uhradila na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 13.01.2011 sumu 1.920,-Eur,

E. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXXX/XX, uhradila na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 15.02.2011 sumu 1.980,-Eur,

H. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. Y., A. č. XX, uhradila na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 04.01.2011 sumu 1.980,-Eur,

U. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom, V. č. XXX, okr. Ž., prechodne bytom C. XX, F. F., uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 12.01.2011 sumu 960,-Eur,

Ing. T. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., Y. č. X, uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 11.02.2011 sumu 1.980,-Eur,

JUDr. Y. Q.E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. č. XXXX, uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 14.02.2011 sumu 960,-Eur,

X. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. č. 56, okr. F. F., adresa na doručovanie písomností Š. X, A., uhradila na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 17.2.2011 celkovo sumu 1920,-Eur, a to v dvoch platbách po 960,-Eur, a to prostredníctvom Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. F., M. ul. XXXX/XXX,

E. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M., ul. Š. č. XXX/X, uhradil dňa 18.01.2011 na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX sumu 960,-Eur, a to prostredníctvom Ing. L. J., trvale bytom T. L. XXXX/XX, M., prechodne bytom V. XX/B, F. Á. F.,

Mgr. F. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. Y. C.. Š. XXX/XX uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 15.2.2011 sumu vo výške 960,-Eur, a to prostredníctvom Ing. L. J., trvale bytom T. L. j XXXX/XX, M.L., prechodne bytom V. XX/B, F. F.,

Y. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T., H. M. č. XXX/X uhradila dňa 18.01.2011 na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX sumu 960,-Eur, a to prostredníctvom Ing. L. J., trvale bytom T. L. XXXX/XX, M., prechodne bytom V. XX/B, F. F.,

Ing. L. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. L. XXXX/XX, M., prechodne bytom V. XX/B, F. F., uhradil dňa 7.12.2010 účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX sumu 1.710,-Eur, a to prostredníctvom Ing. L. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F.L.. M. XXX/XX, C. a následne dňa 18.01.2011 samostatne zaslal na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX sumu 960,-Eur,

L. Ž., trvale bytom T., I. č. XXX, uhradila dňa 18.01.2011 na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX sumu 960,-Eur, a to prostredníctvom Ing. L. J., trvale bytom T. L. XXXX/XX, M., prechodne bytom V. XX/B, F. F.,

K. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., C. K. XXXX/XX, uhradila na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 11.02.2011 sumu 960,-Eur, a to prostredníctvom Ing. L. J., trvale bytom T. L. XXXX/XX, M., prechodne bytom V. XX/B, F. F.,

C. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. č. K. XXXX/XX, N., uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 11.02.2011 sumu 960,-Eur, a to prostredníctvom K. L. J., trvale bytom T. L. D./XX, M., prechodne bytom V. XX/B, F. F.,

Ing. L. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F.L.. M. XXX/XX, C., uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 07.12.2010 sumu 2.250,-Eur (sám za seba) a rovnako dňa 7.12.2010 uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX sumu 960,-Eur, ako vinkuláciu za Ing. Y. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. č. XX, adresa na doručovanie písomností V. H. E., I.-A. s.r.o., W. L. X, XXX XX, I.-R., Česká republika,

H. Ž.W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom, J./XX, N. Y., uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 10.01.2011 sumu 960,-Eur,

A. V.Á., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. č. XX, uhradila na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 04.01.2011 sumu 960,-Eur,

Ing. R. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. č. XXXX/XX, F. F. - L., uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 16.02.2011 sumu 2.250,-Eur,

U. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. č. XXX/X, N. Y., uhradila na účet č. XXXXXX-

XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 15.02.2011 sumu 960,-Eur,
R. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. č. X/X, H., uhradil prostredníctvom Ing. T. H., nar. 15.XX.XXXX, trvale bytom Y., Y. č. X, na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 11.02.2011 sumu 1.440,-Eur,
E. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. Q. XXX/XX, H. - L., uhradila na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 17.01.2011 sumu 960,-Eur,
N. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XXX/XXX, Y., uhradila na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 25.01.2011 sumu 960,-Eur,
Ing. D. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., W. č. XXXX/XX, uhradila na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 17.02.2011 celkovo sumu 1.920,-Eur a to v dvoch platbách po 960,-Eur
C. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., A. č. XX, uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 13.01.2011 sumu 960,-Eur,
Y. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. č. XX, uhradila na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 16.02.2011 sumu 960,-Eur,
R. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. S. XXXX/X, M., uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX H. 11.01.2011 sumu 960,-Eur,
R. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. č. XXX, uhradila na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 17.12.2010 sumu 960,-Eur,
T. T., nar. 20.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX/XX, L. W. F., uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 18.01.2011 sumu 960,-Eur,
T. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. X, V. - A., uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 16.02.2011 sumu 1.710,-Eur, prostredníctvom Ing. L. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. L. XXXX/XX, M., prechodne bytom V. XX/B, F. F.,
K. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. č. XX/XX, V. - A., adresa na doručovanie písomností Q. XXX, N., okr. M., uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 13.01.2011 sumu 960,-Eur,
E. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. V. XX, uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 17.01.2011 sumu 960,-Eur,
F. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXXX/XX, N. Y., prechodne bytom U. XXXX/X, N. Y., uhradila na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 15.12.2010 sumu 1.440,-Eur,
K. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX/X, Q. Y. - I. Y. uhradila na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 17.12.2010 sumu 960,-Eur,
E. V.Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. č. XXX, resp. naposledy ÚVV Chorvátska 5, Bratislava, uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 07.01.2011 sumu 960,-Eur,
R. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XX, resp. naposledy ÚVTOS Prešov, kpt. Nálepku 1, uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX celkovo sumu 5.040,-Eur a to dňa 15.12.2010 sumu 2.520,-Eur a dňa 07.01.2011 sumu 2.520,-Eur,
C. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. č. XX, adresa na doručovanie písomností F. XX, XXX XX, F., W. L. C., uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 17.01.2011 sumu 960,-Eur,
Y. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XXXX/XX, M.-V., adresa na doručovanie písomností T. XX, M., uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 17.12.2010 sumu 1.710,-Eur,
Y. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. L., uhradil na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 16.12.2010 sumu 1.980,-Eur,
A. S., nar. X.X.XXXX, trvale bytom J. Q. XXX, uhradila na účet č. XXXXXX-XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 30.12.2010 sumu 960,-Eur, prostredníctvom L. Ž., trvale bytom T., I. č. XXX,

pričom obvinený X. H. reálne nezastupoval nemeckého investora, požadované úvery nikdy nemienil žiadateľom reálne poskytnúť, resp. sprostredkovať a ani nedisponoval finančnou hotovosťou, resp. majetkom, na základe ktorých by bol schopný požadované úvery poskytnúť, taktiež žiadnemu z klientov žiadny úver neposkytol a ani nevrátil zaslanú vinkuláciu, čím svojim konaním uviedol do omylu ako samotných finančných poradcov, ktorí zháňali klientov, tak ako aj samotných žiadateľov o úver, čím vyššie uvedeným osobám, ktoré zaslali na jeho bankový účet finančné prostriedky spôsobil škodu minimálne vo výške 95.985,-Eur, pričom niektorí z finančných poradcov v priebehu vyšetrovania potom, ako sa dozvedeli, že sa jedná o trestný čin, niektorým z poškodených uhradili časť zaslaných

vinkulácií,

2) presne nezisteného dňa pred 09.03.2010 z nezisteného miesta na internet podal inzerát na ponuku práce, pod ktorou sa podpísal menom Ing. Y. a následne dňa 09.03.2010 sa poškodenému T. L. v telefonickom rozhovore na telefónnom čísle XXXX/XXXXXX predstavil ako Ing. Y. a s príslubom sprostredkovať do 12.03.2010 prácu jemu aj poškodenému R. V. od poškodeného L. vypýtal sumu 219,- Eur od každého z nich ako poplatok za dopravu, poistenie a administratívu, hoci vedel, že prácu nesprostredkuje, na základe čoho mu poškodení T. L. a R. V. v Slovenskej sporiteľni v Bánovciach nad Bebravou previedli na jeho účet číslo XXXXXX-XXXXXXXXXX/XXXX každý v sume 219,- Eur. Poškodeným žiadnu prácu nesprostredkoval, ani peniaze nevrátil, ale použil ich pre svoju potrebu, čím poškodeným T. L. a R. V. spôsobil škodu spolu vo výške 438,- Eur.

V úmysle získať finančné prostriedky podvodným konaním dňa 15.06.2010 u svojej priateľky E. Y. na adrese A., W. L. XX, okres A., si zriadil e-mailovú schránku s názvom K..L. , slúžiacu ako kontakt pre záujemcov o zber ovocia v Taliansku - brigádu pre študentov, ktorú ponuku práce v období mesiacov jún-júl 2010 inzeroval prostredníctvom internetu na bližšie nešpecifikovanej stránke, na základe ktorého inzerátu viaceré fyzické osoby - potencionálni záujemcovia o uvedenú prácu postupne zaslali na účet číslo XXXXXX-XXXXXXXXXX/XXXX vedený v mBank na meno C. W., nar. XX.XX.XXXX, požadovanú sumu vo výške 113,- Eur na osobu, spolu v celkovej výške 3.210,- Eur, avšak následne krátko pred odchodom im zaslal správu, že brigáda je zrušená, pričom sľúbil, že finančné prostriedky im budú vrátené späť, čo sa však doposiaľ nestalo, a následne sa s ním nedalo spojiť telefonicky ani e-mailom, pričom vložené finančné prostriedky následne vybral a použil ich pre svoju vlastnú potrebu, čím týmto svojím konaním spôsobil

- Bc. X. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M., V.. W. X,
- Bc. U. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., Y. XX,
- Y. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V., L. X,
- H. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX,
- Ing. K. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. V., T. XXX/XX,
- M. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T., V. XXXX/XX,
- R. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., R. V. XXXX/XX,
- X. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., U. - I. XX,
- Y. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. F., C. XXXX/XX,
- A. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L., H. L. 9,
- L. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., U. - I. 727,
- A. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., Y., X. Y. XXXX/X,
- J. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., T. Č. XX,
- Y. R., nar. 10.XX.XXXX, trvale bytom T. F., C. XXXX/XXX,
- T. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. M. XXX,
- Š. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. - Y., J. XXX/X,
- M. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. XXX,
- L. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T., Y. XXXX/X,
- R. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. C., G. XX/XX,
- R. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. F., C. XXXX/XXX,
- I. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T., W. L. XXXX/XX,
- Y. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. - U., Č.X. Z. XX, a
- N. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XX,

každému zvlášť škodu vo výške 113,- Eur,

- Ľ. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., N. XXX, škodu vo výške 110,- Eur,
- R. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., T. XXXX/XX, škodu vo výške 339,- Eur,
- E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX, škodu vo výške 50,- Eur,
- W. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. F., C. XXXX/XXX, škodu vo výške 112,- Eur,

kde celková spôsobená škoda jeho konaním predstavuje sumu vo výške 3.648,- Eur.

3) v mesiaci február 2010 sa X. J. prostredníctvom internetu skontaktovala s jej neznámym mužom,

vystupujúcim pod priezviskom J., ktorému telefonovala na mobilný telefón č. XXXX XXX XXX, ktorého majiteľom je X. H., nar. XX.XX.XXXX, ohľadne sprostredkovania práce v Nemecku, na základe čoho prisľúbil sprostredkovanie práce a tak mu zo svojho účtu, vedeného v Slovenskej sporiteľni, pobočka Humenné dňa 10.02.2010 poslala dohodnutú sumu 219,- Eur, takú istú sumu toho istého dňa zaslala aj za Š. Š. a L. J. dňa 11.02.2010 zo svojho účtu zaslala 219,- Eur a to na účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX, vedeného v pobočke zahraničnej banky mBank Bratislava, ktorého majiteľom je X. H., nar. XX.XX.XXXX, avšak prácu nesprostredkoval a doposiaľ ani nevrátil vylákané peniaze,

4) vystupujúc pod menom V. Y., trvale bytom Č. F., prostredníctvom internetu cez sprostredkovateľa vylákal od T. U. dňa 05.05.2010 sumu 1.020,- Eur a dňa 06.05.2010 sumu 1.020,- Eur ako poistné na budúci úver vo výške 700.000,- Eur pre spoločnosť F. X., s.r.o., so sídlom A., L. č. XX, ktorej je konateľom, pričom obe čiastky poistného T. zaslal bezhotovostným prevodom z účtu spol. F. X., s.r.o., č. XXXXXXXXXXXX, vedeného v UniCredit Bank Slovakia, a.s., na účet X. H. vedený v BRE Bank SA, pobočka zahraničnej banky v SR, č. XXXXXXXXXXXX/XXXX, avšak k podpisu prisľúbenej zmluvy o dieľo o úvere nedošlo, ani nevrátil poistnú zábezpeku pôžičky, čím tak spol. F. X., s.r.o. spôsobil škodu vo výške 2.040,- Eur,

5) dňa 24.04.2010 vystupujúc pod menom Ing. V. Y., F., s.r.o., so sídlom v Č. F., ul. T. R. č. XXX/XXX, s úmyslom zabezpečiť si finančné prostriedky prisľúbil prostredníctvom internetu X. R., bydlisko U. č. XXX vybavenie finančného úveru vo výške 100.000,- Eur. Dňa 05.05.2010 od nej prevzal sumu 1.920,- Eur, ako vinkuláciu poistného za poskytnutie vopred dohodnutého úveru. Uvedený úver však do súčasnosti nezabezpečil a tým spôsobil X. R. škodu vo výške 1.920,- Eur.

Okresný súd podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona zrušil u obvineného výroky o vine a treste: Rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 12.07.2012, sp. zn. 2T/41/2012, právoplatný 28.07.2012, Rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 17.10.2012, sp. zn. 3T/61/2012, právoplatný 17.10.2012, Trestného rozkazu Okresného súdu Žilina zo dňa 29.03.2012, sp. zn. 1T/37/2012, právoplatný 03.05.2012, Rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 06.02.2013, sp. zn. 1T/172/2012, právoplatný dňa 06.02.2013, Rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 02.10.2013, sp. zn. 3T/132/2013, právoplatný 02.10.2013, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad a súd pri viazanosti skutkovými zisteniami v zrušených rozsudkoch Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 12.07.2012, sp. zn. 2T/41/2012, Okresného súdu Humenné zo dňa 17.10.2012, sp. zn. 3T/61/2012, Okresného súdu Zvolen zo dňa 06.02.2013, sp. zn. 1T/172/2012, Okresného súdu Galanta zo dňa 02.10.2013, sp. zn. 3T/132/2013 a Trestného rozkazu Okresného súdu Žilina zo dňa 29.03.2012, sp. zn. 1T/37/2012.

Okresný súd podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste uložený obvinenému trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota z 19. januára 2016, sp. zn. 4T/3/2016, právoplatným 26. februára 2016, a výrok o treste uložený obvinenému rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 24. septembra 2013, sp. zn. 1T/152/2012, právoplatným 24. septembra 2013, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresný súd podľa § 221 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 42 ods. 1 Trestného zákona uložil obvinenému spoločný a súhrnný trest odňatia slobody v trvaní štyri roky, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Zároveň podľa § 287 ods. 1 Trestného zákona súd prvého stupňa uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodeným škodu v rôznych výškach. Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku súd X. R., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko U. č. XXX s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Uznaniu viny predchádzalo vyhlásenie obvineného, že je vinný a postupom podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijatie tohto vyhlásenia súdom (zápisnica o hlavnom pojednávaní z 10. júna 2019, č. I. 2305).

Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „druhostupňový súd“ alebo „krajský súd“) na podklade odvolania poškodenej rozsudkom z 23. apríla 2024, sp. zn. 23To/77/2023 v zmysle § 322 ods. 3 Trestného poriadku podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obvinenému uložil povinnosť nahradiť poškodenej Mgr. Y. F., nar. X. Y. XXXX, bytom V., V. X, okres V., škodu vo výške 3 960 Eur.

Krajský súd zároveň podľa § 319 Trestného poriadku odvolania prokurátora a obvineného zamietol.

II.

Dovolanie a vyjadrenie k nemu

Proti vyššie citovanému rozsudku krajského súdu podal obvinený dovolanie prostredníctvom obhajcu 11. novembra 2025 z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. h), písm. i), písm. k) Trestného poriadku.

V odôvodnení dovolania obvinený uviedol, že po rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) z 28. februára 2024, sp. zn. PL. ÚS 3/2024, ktorým bola pozastavená účinnosť novely Trestného zákona, t. j. zákona č. 40/2024 Z. z. malo byť trestné stíhanie prerušené, a to v zmysle 228 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku. Následne 6. augusta 2024 mal súd rozhodnúť o pokračovaní v trestnom stíhaní a za použitia novej, priaznivejšej právnej úpravy podľa § 221 Trestného zákona (pri trestnej sadzbe 0 - 4 roky namiesto 3 - 10 rokov) rozhodnúť o odvolaní obvineného proti odsudzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa. Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu bolo potrebné prihliadnuť na to, aká doba uplynula od spáchania jednotlivých čiastkových útokov predmetného trestného činu, a ako dlho trvalo samotné trestné konanie. Kľúčovým je postup podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona.

Je neprijateľné, aby sa voči obvinenému aktívne viedlo trestné stíhanie podľa právnej úpravy, ktorá je preňho menej priaznivá, a ktorá bola zmenená novou, priaznivejšou len preto, že účinnosť novej právnej úpravy bola dočasne pozastavená ústavným súdom. Novela Trestného zákona mala byť účinná 15. marca 2024, a rovnako tak mala byť aplikovaná orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi. Rozhodnutím ústavného súdu bolo zabránené tejto aplikácii a účinnosť novely bola pozastavená. Ústavný súd vo výroku v bode 2. použil rovnaké slovné spojenie: „pozastavuje účinnosť“, ako je uvedené v § 228 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku, čo predstavuje jednu z podmienok pre prerušenie trestného stíhania. Ustanovenie § 228 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku je kogentnej povahy, a ukladá obligatórnu povinnosť trestné stíhanie prerušiť pri splnení tam uvedených podmienok.

V súvislosti s dĺžkou trestného konania, ktoré sa viedlo od roku 2008 do 23. apríla 2024, teda takmer 16 rokov, a to bez toho, že by sa o to obvinený pričínil, poukázal na § 33a, § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Trestného poriadku, ako aj čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Obvinený pred odsúdením viedol riadny život a založil si rodinu. Jeho pomery odôvodňujú použitie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody. Z uvedeného dôvodu mu mal byť uložený trest odňatia slobody, ktorého výkon by bol podmienene odložený na primeranú skúšobnú dobu. Spôsobenú škodu je schopný hradiť len v tom prípade, že bude na slobode a bude dosahovať príjem. Je povinnosťou súdu, aby porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote bolo primeraným spôsobom odškodnené.

Obvinený poukázal na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva Scoppola proti Taliansku (zo 17. septembra 2009, č. 10249/03, bod 100), podľa ktorého „práve z dôvodu svojej všeobecnej povahy nemôžu byť zákony formulované s absolútnou presnosťou. Jednou z bežne používaných techník je tak využívanie všeobecných kategórií skôr než taxatívnych výpočtov. Mnoho zákonov tiež obsahuje viac či

menej nejasné formulácie a ich výklad a použitie závisí od praxe. Z toho dôvodu, nech je formulácia zákonných ustanovení vrátane ustanovení trestného práva jasnejšia, v ktoromkoľvek právnom systéme nevyhnutne existuje aj súdny výklad. Vždy bude treba vyjasňovať problematické otázky a prispôbovať sa zmenám situácie. Okrem toho istota, ktorá je inak žiaduca, môže niekedy viesť k prílišnej nepružnosti; právo však musí mať schopnosť prispôbiť sa zmenám situácie.“

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil krajskému súdu na nové prerokovanie a rozhodnutie.

* * * * *

Prokurátor Okresnej prokuratúry Nové mesto nad Váhom (ďalej len „prokurátor“) sa vyjadril k dovolaniu obvineného podaním z 8. mája 2026 a uviedol, že prvostupňový súd ako aj odvolací súd rozhodli zákonne a v súlade s účinnými právnymi predpismi. Rozhodnutím ústavného súdu z 28. februára 2024, sp. zn. PL - ÚS 3/2024 bola pozastavená účinnosť novely Trestného zákona, t.j. zákona č. 40/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Z ustanovenia § 228 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku vyplýva, že sa týka iba prípadov, v ktorých ústavný súd pozastavil účinnosť už účinného právneho predpisu, alebo jeho časti. Musí ísť o takú právnu normu, ktorá je už na právne vzťahy aplikovateľná, nakoľko len účinná právna norma môže byť orgánmi činnými v trestnom konaní, či súdmi aplikovaná.

Novelizáciou právneho predpisu sa rozumie právny predpis, ktorým sa mení a dopĺňa už existujúci zákon. Novela je síce obsahovo viazaná na právny predpis, avšak je právnym predpisom samostatným. Má tiež vlastnú platnosť a účinnosť, a až dňom nadobudnutia účinnosti musí byť použitý v aplikačnej praxi. Až po nadobudnutí účinnosti je skorší právny predpis účinný v zmenenej podobe. Pokiaľ ešte právna norma účinná nie je, nakoľko ešte neubehla legisvakačná lehota, respektíve jej účinnosť nenastane v dôsledku rozhodnutia ústavného súdu o pozastavení účinnosti právneho predpisu alebo jeho časti, potom nejde o právnu normu, ktorá by bola v praxi použiteľná.

Orgány aplikácie práva musia postupovať podľa tej právnej normy, ktorá je účinná v čase ich rozhodovania a nemôžu brať do úvahy právnu normu, ktorá nebola a ani nie je účinná. Novela Trestného zákona nadobudla účinnosť až 6. augusta 2024, a teda od tohto dátumu bola aplikovateľná resp. použiteľná. Do uvedeného dátumu neboli jej jednotlivé ustanovenia rozhodujúce pre rozhodnutie vo veci samej v nijakej trestnej veci, a preto v tejto situácii nebolo možné aplikovať ustanovenie o prerušení trestného stíhania podľa 228 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku.

Obvinený sa mylne domnieva, že ak by odvolací súd rozhodoval až po novele Trestného zákona (6. augusta 2024) bola by trestná sadzba za ním spáchané skutky v rozsahu až 4 roky vzhľadom na výšku škody. Je však nepochybné, že obvinený sa dopustil trestných činov na viacerých osobách podľa § 138 písm. j) Trestného zákona, teda závažnejším spôsobom konania, t.j. aj v zmysle § 221 ods. 3 písm. c) Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024. Trestná sadzba by bola v jeho prípade preto 2 až 8 rokov.

Pri ukladaní trestu postupovali sudy oboch stupňov v zmysle zásad na ukladanie trestov, pričom zohľadnili v prospech obvineného aj dĺžku konania, jeho priznanie, ako aj všetky relevantné skutočnosti vrátane vplyvu trestu na jeho blízky. Z uvedeného dôvodu sudy uložili trest odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby, ktorý je primeraným trestom vzhľadom na všetky okolnosti prípadu.

Pre dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nie je splnená ani podmienka uvedená v § 371 ods. 5 Trestného poriadku. Aj keby došlo k uvedenému porušeniu zákona (ako to tvrdí obvinený), tak by to zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného, keďže v rámci trestnej sadzby by bola jej zmena z 3 až 10 rokov na 2 až 8 rokov. Trest odňatia slobody v trvaní 4 roky by bol i tak v rámci zákonnej trestnej sadzby, a to v jej dolnej polovici.

Krajský súd postupoval zákonne, a vec správne právne posúdil. Nedošlo k porušeniu práva na obhajobu, trest bol uložený v zákonom ustanovenej trestnej sadzbe, a vedenie trestného stíhania nebolo neprípustné.

Z uvedených dôvodov prokurátor navrhol, aby dovolací súd dovolanie obvineného odmietol.

* * * * *

Spisový materiál bol spolu s podaným dovolaním Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 16. júla 2026.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku, veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd považuje za potrebné vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je v zásade prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň treba uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012-I). Pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

Jednotlivé dovolacie dôvody (§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku), sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom

konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inšanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“, (primerane napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 67/2018, 4 Tdo 17/2019, 4 Tdo 23/2019, 5 Tdo 85/2017, 5 Tdo 7/2020).

Z predloženého spisového materiálu vzťahujúceho sa k predmetnej veci vyplýva, že obvinený sa osobne zúčastnil hlavného pojednávania 10. júna 2019, rovnako aj jeho obhajca. Na tomto hlavnom pojednávaní obvinený po riadnom poučení v zmysle § 257 ods. 2 Trestného poriadku o následkoch vyhlásenia v rozsahu ods. 5, ods. 8 tohto ustanovenia urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutkov (uvedených v obžalobe prokurátora č. Pv 4/17/3304 z 26. septembra 2017). Vyhlásenie obvineného po kladnom zodpovedaní otázok uvedených v § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Trestného poriadku okresný súd prijal a vyhlásil, že dokazovanie vykoná len vo vzťahu k výroku o treste a náhrade škody. Vo vzťahu k výroku o vine tak obvinený v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania ani dovolania; v tomto prípade jedinou oprávnenou osobou na podanie dovolania je minister spravodlivosti, aj to len s možnosťou uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 12/2017).

Vyššie prezentované závery však neplatia vo vzťahu k dovolacím námietkam obvineného, z ktorých vecného posúdenia možno tieto považovať za námietky smerujúce proti výroku o treste. Proti tomuto obvinený podal riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo krajským súdom rozhodnuté. Vo vzťahu k tomuto výroku je obvinený bezpochyby osobou oprávnenou na podanie dovolania, a najvyšší súd preto v uvedenom rozsahu pristúpil k posúdeniu, či obvineným uplatnené námietky smerujúce k výroku o treste zodpovedajú niektorému z dovolacích dôvodov, ktoré bol oprávnený použiť, a či tieto boli splnené, resp. preukázané.

Dovolateľove námietky po obsahovej stránke možno zhrnúť do nasledovných bodov:

- trestné stíhanie malo byť obligatórne prerušené podľa § 283 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu pozastavenej účinnosti novely Trestného zákona rozhodnutím ústavného súdu z 28. februára 2024, sp. zn. PL. ÚS 3/2025,
- keby súd konanie prerušil a pokračoval v ňom až po 6. auguste 2024, bol by obvinenému uložený nižší, priaznivejší trest,
- pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu bolo potrebné prihliadnuť na dobu, ktorá uplynula od spáchania jednotlivých útokov, a na následky uloženého trestu na rodinu obvineného ,
- vyjadril tiež nespokojnosť s uloženým trestom (súd mal pristúpiť mimoriadnemu zníženiu trestu),
- a namietal aj neprimeranú dĺžku trestného konania.

Ako už bolo spomenuté vyššie pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia, a nie ich označenie. Po ich obsahovej stránke možno preto dovolacie dôvody obvineného podradiť pod dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Trestného poriadku.

Dovolateľ síce formálne označil aj dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku, ale jeho námietky po obsahovej stránke stoja mimo týchto dovolacích dôvodov.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Najvyšší súd v zmysle konštantnej judikatúry uvádza, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku predpokladá nie akékoľvek porušenie práva na obhajobu, ale len tie prípady, kedy toto právo obvineného bolo porušené zásadným spôsobom. Spravidla pôjde o prípady, kedy obvinený nebol v trestnom konaní zastúpený obhajcom napriek tomu, že išlo o niektorý z prípadov povinnej obhajoby (§ 37 Trestného poriadku). Spôsob obhajoby obvineného je mimo rámec tohto dovolacieho dôvodu. Vo všeobecnosti možno dodať, že právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa §

371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (pozri uznesenie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011).

Právo na obhajobu je jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu zabezpečujúcich „rovnosť zbraní“ medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom ako žalobcom v trestnom konaní na strane druhej. Táto základná zásada trestného konania je v Trestnom poriadku upravená v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku, vyplýva z čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a je garantovaná v ďalších významných právnych dokumentoch, akými sú Listina základných práv a slobôd a Dohovor. Podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby, a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu. Porušenie práva na obhajobu je podstatnou chybou konania. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je však koncipovaný oveľa užšie, keďže nie je ním akékoľvek (resp. každé) porušenie práva na obhajobu, ale len porušenie tohto práva zásadným spôsobom. Pri posudzovaní, či v danom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, sú dôležité konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby v konaní boli okrem iného objasnené aj všetky skutočnosti svedčiace v prospech obvineného, a aby sa na tieto v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že dovolateľove námietky po obsahovej stránke v ničom nenapĺňajú dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku dovolanie možno podať ak proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné.

K neprípustnosti trestného stíhania v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku je potrebné poukázať na § 9 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý s týmto dovolacím dôvodom úzko súvisí a taxatívne vymenúva dôvody, kedy je trestné stíhanie neprípustné.

Podľa § 9 ods. 1 Trestného poriadku trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené,

- a) ak je trestné stíhanie premĺčané,
- b) ak ide o osobu, ktorá je vyňatá z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu, alebo o osobu, na ktorej stíhanie je potrebný súhlas, ak taký súhlas nebol oprávneným orgánom daný,
- c) ak ide o osobu, ktorá pre nedostatok veku nie je trestne zodpovedná,
- d) proti tomu, kto zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho,
- e) ak ide o osobu, proti ktorej sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozsudkom súdu alebo bolo právoplatne zastavené, podmienene zastavené a obvinený sa osvedčil alebo sa skončilo schválením zmieru a zastavením trestného stíhania, ak rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené,
- f) ak je trestné stíhanie podmienené súhlasom poškodeného a nebol súhlas daný alebo bol vzatý späť, alebo
- g) ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva.

Obvinený označený dovolací dôvod žiadnou zo svojich dovolacích námietok po obsahovej stránke nenaplnil. Argumentácia obvineného je bez relevance k uvedenému dovolacieho dôvodu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Uloženie trestu mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby sa týka len tých odstupňovateľných trestných činov, ktoré majú určitú sadzbu vymedzenú zákonom - trest odňatia slobody (§ 46 Trestného

zákona), trest domáceho väzenia (§ 53 Trestného zákona), trest povinnej práce (§ 54 Trestného zákona), peňažný trest (§ 56 Trestného zákona), náhradný trest odňatia slobody za peňažný trest (§ 57 ods. 3 Trestného zákona), trest zákazu činnosti (§ 61 Trestného zákona), trest zákazu pobytu (§ 62 Trestného zákona), trest zákazu účasti na verejných podujatiach (§ 62 Trestného zákona), trest vyhostenia (§ 65 Trestného zákona). Trest odňatia slobody (o ktorý ide aj v predmetnej veci) má konkrétne hranice trestnej sadzby určené v príslušnom ustanovení osobitnej časti Trestného zákona, podľa toho o aký trestný čin ide, prípadne v akej alternatíve bol spáchaný.

Druhom trestu, ktorý zákon nepripúšťa sa rozumejú najmä prípady, kedy bol obvinenému uložený niektorý z druhov trestov (§ 32 Trestného zákona) bez splnenia tých podmienok, ktoré zákon predpokladá, t. j. pokiaľ v konkrétnom prípade určitému páchatelovi za určitý trestný čin nebolo možné uložiť niektorý druh trestu s ohľadom na jeho zvláštne zákonné podmienky.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je daný v prípadoch, keď rozhodnutie súdov spočíva v nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Touto formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. Poukazovanie na nesprávne skutkové zistenia, na ktorých je rozhodnutie založené, alebo nesúhlas s hodnotením dôkazov súdmi tento dovolací dôvod nenapĺňa (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 24. júla 2007, sp. zn. 2 Tdo 21/2007, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 57, roč. 2007 - II.).

Povedané inými slovami, predmetný dovolací dôvod dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, tzn. nie je prípustné právne účinne namietať, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu.

Ďalej predpokladá, ako už bolo vyššie uvedené výlučne chyby právne, ktoré sa dotýkajú právneho posúdenia zisteného skutku v tom zmysle, že tento bol v rozpore s Trestným zákonom posúdený buď ako prísnejší alebo miernejší trestný čin, alebo že vôbec nemal byť posúdený ako trestný čin pre existenciu niektorej Trestným zákonom predpokladanej okolnosti vylučujúcej trestnú zodpovednosť páchatela alebo protiprávnosť činu. Spomenutý dovolací dôvod je okrem toho daný aj nesprávnou aplikáciou iného hmotnoprávneho ustanovenia, ktorá nemusí bezprostredne súvisieť len s právnym posúdením skutku, ale sa môže dotýkať, napr. rozhodovania o treste, či ochrannom opatrení (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 47/2014-II.).

Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku nie je (a nemôže byť) naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39 Trestného zákona, v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedených ustanovení a trest vymeral v rámci nezníženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného (stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 5/2011).

Obvinenému bol uložený podľa § 221 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l) Trestného zákona (priznanie viny a oľutovanie), § 37 písm. m) Trestného zákona (predchádzajúce odsúdenia), § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 42 ods. 1 Trestného zákona spoločný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere štyri roky. Obvinený vo svojich dovolaciích námietkach vyjadruje nespokojnosť s uloženým trestom a poukazuje na to, že súd mal pristúpiť k mimoriadnemu zníženiu trestu, s poukazom na dĺžku súdneho konania, negatívny vplyv na rodinu obvineného a dobu, ktorá uplynula od spáchania skutkov.

Vo vzťahu k dovolateľovej námietke týkajúcej sa neaplikovania inštitútu mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 Trestného zákona najvyšší súd pripomína, že hmotnoprávne ustanovenie § 39 Trestného zákona (o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody) svojou povahou a významom sa primkyna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Trestného zákona a nasl. Na rozdiel od ustanovení § 41, § 42 (o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu) alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Trestného zákona, ktoré sú taktiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, ho nemožno podriaďovať pod „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“, zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Ďalej dovolací súd vo vzťahu k vyššie uvedenému pripomína, že otázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Ak ale súd vo výroku napadnutého rozhodnutia konštatuje danosť niektorej takejto okolnosti, či už poľahčujúcej alebo priťažujúcej, ale v rozpore s tým ju nezoberie do úvahy pri ukladaní trestu - pri úprave trestnej sadzby - tak, ako to ustanovuje § 38 ods. 2 až ods. 4 Trestného zákona, ide o skutočnosť, ktorá za splnenia podmienky uvedenej v § 371 ods. 5 Trestného poriadku môže znamenať naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku („nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“) (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 18/2015).

Vo vzťahu k argumentácii obvineného, že súd po prijatí jeho vyhlásenia o vine mal pristúpiť k mimoriadnemu zníženiu trestu, najvyšší súd na obvineným spomenuté stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené pod č. 44/2017 uvádza, že zo štvrtej právnej vety vyplýva výslovne len fakultatívnosť analogického použitia mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona v prípade, že súd prijme vyhlásenie obvineného, že je vinný, resp. že nepopiera spáchanie skutku a neznamená to, že za takej situácie musí vždy k tomu dôjsť, t. j. že súd po prijatí takejto vyhlásenia obvineného k obžalobe musí ukladať trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby (uznesenie najvyššieho súdu z 20. apríla 2023, sp. zn. 5 Tdo 86/2022). Možno dodať, že súd pri rozhodovaní o mimoriadnom znížení trestu musí zistiť nielen skutočnosti nasvedčujúce mimoriadnym okolnostiam prípadu (ktoré sa pri posudzovanej trestnej činnosti bežne nevyskytujú alebo len v ojedinelých prípadoch, a nemožno ich stotožňovať s poľahčujúcimi okolnosťami) alebo pomermi páchatel'a (ktoré vplývajú na osobnosť páchatel'a trestného činu), ale aj odôvodniť, prečo považuje uloženie trestu v rámci trestnej sadzby za neprimerané. V zmysle vyššie uvedenej konštantnej judikatúry najvyššieho súdu v tomto ohľade platí, že ani nevyužitie moderačného oprávnenia, spočívajúceho v mimoriadnom znížení trestu podľa § 39 Trestného zákona, a teda vymereanie trestu v rámci nezniženej trestnej sadzby nezakladá žiaden dovolací dôvod.

Podľa § 221 ods. 3 písm. a) Trestného zákona (účinného do 19. októbra 2023) odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia na str. 20 uviedol, že: „Pri určení druhu a výmery trestu súd prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, mieru zavinenia, pohnútku, priťažujúce a

poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatela, jeho osobné pomery, ale aj na účel trestu a na možnosti nápravy páchatela. Súd pri úvahách o druhu a výmere trestu zistil u obžalovaného existenciu jednej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona - priznanie viny a oľutovanie, a jednej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Trestného zákona. Túto okolnosť tvoria odsúdenia Okresným súdom Prešov sp. zn. 5T/43/2006, Okresného súdu Humenné sp. zn. 2T/80/2009 a Okresným súdom Prievidza, sp. zn. 3T/209/2011. Na uvedené odsúdenia ako priťažujúcu okolnosť súd prihliadol, keďže mu citovanými odsúdeniami boli uložené nepodmienečné tresty odňatia slobody, tresty má obžalovaný vykonané a sú nezahladené a ide o odsúdenia za rovnakú majetkovú trestnú činnosť - podvody, ako v prejednávanom prípade.....súd ukladal obžalovanému spoločný trest. Zrušil výroky o vine a treste odňatia slobody ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad v zrušených rozsudkoch. Pri viazanosti skutkovými zisteniami v týchto rozhodnutiach zahrnul ich do výroku o skutkovej vete tohto rozsudku a ukladal spoločný trest odňatia slobody a vychádzajúc z toho, že žalovanú trestnú činnosť obžalovaný spáchal skôr ako bol doručený obžalovanému trestný rozkaz Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 19.01.2016, sp. zn. 4T/3/2016, a vyhlásený Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 24.09.2013, sp. zn. 1T/152/2012, ukladal súčasne trest odňatia slobody ako súhrnný. Súd ukladal obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky za všetku zbiehajúcu sa trestnú činnosť so zaradením pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, keďže v posledných desiatich rokoch bol vo výkone trestu za úmyselnú majetkovú trestnú činnosť. Súd vzal pri úvahách o druhu a výmere trestu, že v prípade obžalovaného ide o skúseného recidivistu v trestnej činnosti páchanej podvodmi a to aj sofistikovaný spôsobom, kedy použil na spáchanie trestnej činnosti finančných poradcov, keď dokázal vystupovať presvedčivo a ich prostredníctvom vylákal pod zámienkou získania výhodného úveru od poškodených peniaze. Preto súd, vzhľadom na osobu páchatela, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije, motív jeho konania, s prihliadnutím na účel trestu, ktorým je okrem iného i zabezpečenie ochrany spoločnosti pred páchatelmi trestných činov, ako aj uvedené úvahy, považuje z hľadiska individuálnej i generálnej prevencie takto uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky za primeraný a zodpovedajúci zásadám ukladania trestov v zmysle § 34 a nasl. Trestného zákona. Súčasne je súd toho názoru, že druh a výmera trestu dostatočne vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.“

Krajský súd po podanom odvolaní tak zo strany prokurátora, ako aj zo strany obvineného a poškodenej uviedol, že „, v posudzovanom prípade nie sú dané žiadne relevantné dôvody pre to, aby bolo obžalovanému potrebné ukladať či už prísnejší alebo miernejší trest odňatia slobody.....Ani krajský súd neopomenul rozsah majetkovej trestnej činnosti, ktorej sa obžalovaný dopustil, a to aj vo vzťahu k veľkému počtu poškodených subjektov. Na druhej strane krajský súd dospel k záveru, že prísnejší trest odňatia slobody by bol v rozpore s ustálenou judikatúrou všeobecných súdov Slovenskej republiky v nadväznosti na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a platný Dohovor. Prieťahy v konaní, zavinené či už orgánmi činnými v trestnom konaní alebo súdu je potrebné spolu s časom, kedy došlo k spáchaniu prejednávanej trestnej činnosti adekvátne zohľadniť pri ukladaní trestu páchatelovi trestnej činnosti. V posudzovanej trestnej veci došlo k spáchaniu prejednávanej trestnej činnosti, ktorej sa obžalovaný dopustil so značným časovým odstupom, cca 13 rokov, pričom podstatné prieťahy vznikli práve príliš pomalým konaním okresného súdu, ktorý nebol schopný od podania obžaloby v roku 2017 a v pomerne krátkom čase po danom vyhlásení o uznaní viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní a jeho právoplatnom prijatí, vykonať nenáročné dokazovanie vo vzťahu k výrokom o treste a súvisiacich výrokoch o náhrade škody po dobu niekoľkých rokov.“

Z vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že trest bol obvinenému uložený v zákonom ustanovenej trestnej sadzbe a rovnako tak bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin pripúšťa, pričom boli zohľadnené a odôvodnené poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, ako aj neprimeraná dĺžka trestného konania. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že trest bol obvinenému uložený na dolnej hranici (4 roky) zákonom stanovenej trestnej sadzby (3 až 10 rokov). Ako už bolo spomenuté vyššie nespokojnosť s uloženým trestom dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku nezakladá.

K námietke obvineného, že krajský súd mal prerušiť trestné stíhanie podľa § 283 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu pozastavenej účinnosti novely Trestného zákona (rozhodnutím ústavného súdu z 28. februára 2024, sp. zn. PL. ÚS 3/2025) a až následne mal vo veci konať (po 6. auguste 2024) a uložiť obvinenému trest podľa nižšej trestnej sadzby a priaznivejšieho zákona, je potrebné v prvom rade poukázať na zásadu „lex mitior“, ktorá je zakotvená v § 2 ods. 1 Trestného zákona, podľa ktorého „trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší.“

Účinnosť zákona v trestnom práve určuje moment, od ktorého právny predpis záväzne pôsobí, pričom v trestnom práve hmotnom platí prísny zákaz retroaktivity. Výnimkou je spätná pôsobnosť nového zákona vtedy, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

Časová pôsobnosť zakotvuje zásadu posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu podľa zákona účinného v čase, kedy bol trestný čin spáchaný. V časovej pôsobnosti je vyjadrená aj ústavná zásada vylúčenia retroaktivity (spätnej pôsobnosti), ak by to bolo pre páchatel'a nepriaznivejšie (článok 50 ods. 6 ústavy a článok 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd). Ustanovenie o časovej pôsobnosti súčasne upravuje možnú konkurenciu viacerých zákonov (rozumejú sa ňou všetky zákony od času spáchania trestného činu dovtedy, keď sa o trestnom čine rozhoduje) tak, že pri posudzovaní trestnosti činu a ukladaní trestu sa použije ten zákon, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší.

Aplikáciou zásady lex mitior v konaniach o mimoriadnych opravných prostriedkoch sa ústavný súd opakovane zaoberal, pričom z jeho rozhodovacej praxe vyplýva, že: „zásada lex mitior, t. j. povinnosť súdu aplikovať v prospech páchatel'a so spätnou účinnosťou neskoršiu verziu zákona, ktorá je pre neho najpriaznivejšia je trvalou súčasťou slovenského právneho poriadku v rámci ústavy, ako aj Trestného zákona (aj pred rozsiahlou novelou z roku 2024). Súd je povinný túto zásadu aplikovať vždy, keď rozhoduje o vine a treste, teda buď na hlavnom pojednávaní, alebo v odvolacom konaní, nie však v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch (III. ÚS 587/2024, I. ÚS 63/2025). Jej použitie je totiž možné, iba ak ide o zmenu Trestného zákona, ktorá nastala do právoplatného rozhodnutia v trestnej veci. Nemôže preto ísť o akúkoľvek neskoršiu zmenu Trestného zákona, aj keď pre páchatel'a výhodnejšiu, ako si to vysvetľuje sťažovateľ. Inak by totiž došlo k neprípustnému podkopaniu princípu právnej istoty“ (I. ÚS 549/2025).

Súdy rozhodujú podľa zákonov, ktoré sú účinné v čase ich rozhodovania. Nemôžu čakať, či novela Trestného zákona nadobudne účinnosť, nebude zmenená, vetovaná, príp. či nebude zrušená Ústavným súdom Slovenskej republiky. Súdy nemajú povinnosť odkladať svoje rozhodnutia len preto, že v budúcnosti môže začať platiť pre obvineného priaznivejší zákon. Narúšalo by to právnu istotu a plynulosť súdneho konania, kedy súdy rozhodujú podľa platného a účinného práva a nie práva, ktoré môže začať platiť neskôr.

Vyššie uvedené napokon obdobne konštatoval vo svojom rozhodnutí aj Ústavný súd Slovenskej republiky z 11. marca 2026, sp. zn. I. ÚS 159/2026, ktorý uviedol „úplne absentuje možnosť aplikácie princípu lex mitior, a to s poukazom na zmenu trestnej sadzby v prípade obvineného (z 10 - 15 rokov na 7 - 15 rokov). Z tejto zmeny je totiž zrejmé, že „stará“ trestná sadzba je v plnej miere obsiahnutá v novej trestnej sadzbe [čo prima facie vylučuje možnosť, aby bol trest uložený mimo zákonom stanovenej trestnej sadzby, resp. aby bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon na prejednávany trestný čin nepripúšťa v zmysle § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku] a navyše sťažovateľovi uložený trest (10 rokov) sa nachádza v dolnej polovici trestnej sadzby, t. j. tak, ako to bolo aj v momente jeho uloženia. Z tohto dôvodu je sťažovateľova domnienka týkajúca sa miernejšej trestnej sadzby v tomto prípade úplne nepodložená, a teda v jeho prípade v rámci dovolacieho konania nemal najvyšší súd ani teoretický priestor na aplikáciu princípu lex mitior. Z tohto dôvodu ústavný súd v sťažovateľovom prípade ani nevidel dôvod, aby čakal na rozhodnutie Súdneho dvora o položenej prejudiciálnej otázke v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 650/2025. Napokon s ohľadom na argumentáciu sťažovateľa v jeho ústavnej sťažnosti (že krajský súd mal počkať s právoplatným odsúdením sťažovateľa, pozn.) ústavný

súd konštatuje, že žiadna právna úprava a ani žiadny právny princíp neukladá prvostupňovému, odvolaciemu a ani dovolaciemu súdu, aby s finálnym rozhodnutím vo veci čakal na účinnosť neskôr prijatej právnej úpravy, ktorá môže byť podľa presvedčenia obžalovaného pre neho priaznivejšia.“

Vzhľadom k tomu, že najvyšší súd žiadne nesprávne použitie hmotnoprávneho ustanovenia súdmi oboch stupňov nekonštatoval, nakoľko ich rozhodnutia vychádzali z riadne vykonaného dokazovania a postup súdov oboch stupňov bol súladný s Trestným poriadkom, dovolacím argumentom obvineného nemohol prisvedčiť. Najvyšší súd pre úplnosť len záverom uvádza, že žiaden z argumentov uvádzaných obvineným v podanom dovolaní nenapĺňa ním označené, a ani iné dovolacie dôvody. Preto dospel k záveru, že v posudzovanej veci dôvody dovolania nie sú zjavne splnené, a dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na verejnom zasadnutí odmietol.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.